

U potrazi za boljim životom

Autor: Besnik Emini

Kontakt: ebesnik@yahoo.com

Tema

Tema nastavne jedinice su kretanja ljudi u potrazi za boljim mjestom za život. Obraduje priče ljudi koji napuštaju zemlje u kojima su rođeni zbog različitih razloga.

Ključni pojmovi: migracija, sezonski rad, nova zemlja, izbjeglice, deportacija, kriza, azil, sklonište.

Kontekst

Ljudi često napuštaju svoja mjesta življenja u potrazi za boljim mjestom za život, prilikama, poslom, sigurnošću i slično. Ponekad to rade svojevoljno, ponekad su na to natjerani. Ova je tema važna i aktualna zbog činjenice da u Europu dolaze migranti koji napuštaju svoje zemlje zbog političkih nestabilnosti, ratova, ekonomske krize i slično. Gotovo da ne postoji zemlja koja na neki način nije pogodena kretanjima ljudi, bilo da se radi o zemlji u koju ljudi dolaze ili zemlji koju ljudi napuštaju. Neke zemlje su tranzitne budući da migranti koriste kopnene i morske puteve kako bi doputovali u željenu zemlju za bolji život.

Cilj

Cilj ovoga časa je stvoriti kod učenika empatiju za razloge koji tjeraju ljude na napuštanje njihovih matičnih država u potrazi za novim domom, te ih povezati sa trenutnim stanjem u zemlji i susjedstvu. Dodatni je cilj potaknuti učenike na razmjenu ličnih, porodičnih priča o njima bliskim ljudima ili rođacima koji su možda promijenili mjesto stanovanja ili zemlju zbog nekog sličnog razloga.

Ishodi učenja

Učenici će postati svjesni uloge odgovornog građanina u svom društvu, razumjeti će važnost solidarnosti među ljudima, podijeliti i uporediti lične, porodične priče vezane uz pojam migracije. Učenici će raspravljati o ličnim pričama o članovima porodice, rođacima koji žive u inostranstvu te o važnosti mira i stabilnosti kako bi se izbjegla patnja nedužnih ljudi.

Materijal i potrebna oprema

Karta svijeta, projektor, fotografije iz porodičnih albuma, novinski članci, papiri, raznobojni markeri.

Trajanje 45 minuta

Tok školskog časa

Na početku časa profesor/nastavnik objašnjava učenicima da se u cijelom svijetu ljudi sele iz različitih razloga (ekonomskih, elementarne nepogode, političke nestabilnosti, deportacija, rata i sukoba i slično). Profesor/nastavnik može odabrati materijale relevantne za zemlju u kojoj predaje i tako prilagoditi kontekst nastavne jedinice. Na karti svijeta profesor/nastavnik može pokazati zemlje iz kojih ljudi uglavnom odlaze, kao i zemlje u koje ljudi migriraju, te objasniti koji su razlozi za to. Profesor/nastavnik može pitati učenike poznaju li nekoga iz svoje porodice ili okoline ko se preselio ili došao u njihovo mjesto stanovanja. Tokom časa mogu se pokazivati različite fotografije vezane za temu, video-materijali, sjećanja, isječci iz novina i slično. Učenici se mogu podijeliti u grupe i svaka grupa može dobiti različite fotografije koje su sami donijeli ili ih je odabrao profesor/nastavnik. Profesor/nastavnik može upotrijebiti i fotografije slavnih osoba koje su rođene u drugim zemljama, ali su se njihove porodice ili oni sami preselili u druge gradove, države i tamo postali slavni.

Učenici mogu dobiti zadatak da na času napišu kratak tekst o članu uže porodice, rođaku, prijatelju koji se preselio u drugu zemlju u davnoj ili nedavnoj prošlosti u kojem moraju navesti razloge tog preseljenja. Kojim poslom su se bavili, dolaze li u posjetu, koliko često i slično?

Učenici mogu donijeti porodične fotografije ljudi koje su poslane iz mesta od tamo odakle su ti ljudi u prošlosti migrirali. Također, za oslikavanje konteksta mogu se koristiti fotografije sa društvenih mreža.

Nakon čitanja kratkih tekstova o nekom članu uže porodice, rođaku, prijatelju može se otvoriti rasprava o nekoliko aspekata:

- Kojeg su spola i koje dobi ljudi koji migriraju? Zašto?
- U koje zemlje uglavnom idu? Zašto?
- Održavaju li kontakte, veze sa rođacima, prijateljima?
- Kojim su se prijevoznim sredstvom koristili za odlazak?

Na kraju časa profesor/nastavnik i učenici raspravljaju:

- Mogu li ljudi koji migriraju uspješno njegovati svoj identitet?
- Kako se ljudi prilagođavaju novom mjestu?
- Imaju li poteškoće sa integracijom u novo društvo?

Budući da još uvijek ima ljudi koje se sele, dio časa može se posvetiti problemu migracije danas, zemalja iz kojih ljudi migriraju, razloga zbog kojih to čine, metoda prijevoza (legalne – ilegalne, i slično).

Izvori

Za realizaciju časa koristiti se mogu fotografije, tekstovi, novine, lična sjećanja, dokumentarni filmovi sa interneta i slično. Za vrijeme korištenja materijala profesor/nastavnik zajedno sa učenicima treba što detaljnije analizirati izvore – npr. okvirno vrijeme fotografije, mjesto, odjeću i slično. Pomoću ove aktivnosti učenici će razviti vještina analiziranja izvora. Svaki učenik trebao bi biti u mogućnosti dati vlastito mišljenje o tome. Učenici bi trebali poštovati različito mišljenje o istim temama.

Pitanje migracije trebalo bi se tumačiti iz raznih perspektiva uz korištenje informacija koje su učenicima na raspolaganju.

Dodatne informacije

Zainteresovani učenici mogu čitati različite tekstove i gledati dokumentarne filmove kako bi dobili više informacija o temi. Uzimajući u obzir jezike koje učenici razumiju, na internetu se može pronaći puno video-materijala o ovoj temi. Profesor/nastavnik može izabrati nekoliko internet izvora koji su dostupni.

Ocjenvivanje

Učenici mogu biti ocijenjeni kroz njihovo interpretiranje raznih aspekata koji su bili obrađeni uz pomoć materijala i pitanja za vrijeme školskog časa. Učenik bi trebao moći odgovoriti na sljedeća pitanja ili ponuditi svoje mišljenje o njima:

- Zašto se ljudi sele?
- U koje zemlje najčešće odlaze?
- Održavaju li vezu sa zemljom porijekla? Koliko često?
- Migriraju li najčešće ljudi određene dobi ili spola?

Profesor/nastavnik bi trebao vrednovati sposobnost sticanja znanja i vještine pomoću kojih se učenik može očitovati o ovoj temi.

Profesor/nastavnik mora imati na umu emocionalni aspekt koji tema može izazvati.

Ideje za domaću zadaću

Učeniku se može zadati da odabere nekoliko fotografija iz porodičnog albuma o kojima će moći ispričati priču na času. Također, učenici bi mogli intervjuisati svoje roditelje ili druge osobe koje mogu nešto reći o temi.

Ideje za prilagodbu

Nastavni plan može se upotrijebiti za učenike različitih dobnih skupina. Profesor/nastavnik će prilagoditi riječnik dobi učenika.

Također, emocionalni aspekt mlađih učenika mora se uzeti u obzir zbog činjenice da oni mogu imati lično iskustvo (ili biti upoznati sa iskustvom nekog člana porodice, rođaka, prijatelja). Ako ima dovoljno materijala, vremena i učenici su zainteresovani, obrada tema može se produžiti na više časova.

Dodatno, učenici mogu na nastavu pozvati nekoga ko će ispričati ličnu priču i iskustvo vezano uz temu.

Ovaj plan časa je osmišljen u sklopu projekta "Historija, Istorija, Povijesti - Lessons for Today", kojeg implementira Kuća Anne Frank u saradnji sa lokalnim partnerima: Incijativom mlađih za ljudska prava i Fondacijom Humanost u Akciji (Bosna i Hercegovina), HERMES (Hrvatska), Omladinski obrazovni forum (Makedonija) i Otvorena Komunikacija (Srbija).

Projekat je finansiran sredstvima Evropske Unije. Stavovi i sadržaj ovog plana časa su odgovornost isključivo njegovog autora i ne odražavaju stavove Evropske unije ili organizacija koje implementiraju projekat.
